

Új gyógy-pedagógiai intézet épül

Mohácson új gyógypedagógiai intézet épül, amely az ország legkorszerűbb ilyen iskolája lesz. Az Oktatási Minisztérium támogatásával épülő intézet harmincmillió forintba kerül. Részletesen már ez év őszén megkezdődik benne a nevelő-oktató munka. Teljesen jövőre készül el.

Az intézetben mintegy háromszáz gyermeket helyezhetnek el. A mohácsi intézetet mintaként szánja a minisztérium az országban másutt és később épülő gyógypedagógiai intézetek számára. A különleges nevelési-oktató feladatoknak megfelelően speciális összetételű tanári kart szerveznek; csaknem félszáz gyógypedagógus, gyermekorvos és pszichológus dolgozik majd az intézetben.

A legfőbb ügyész tájékoztatója

Az ügyészi munka néhány fontosabb törvényességi tapasztalatáról és a bűnözés 1974. évi alakulásáról tájékoztatta a sajtó munkatársait pénteken dr. Szénási Géza legfőbb ügyész. Részletes áttekintést adott az utóbbi tíz évben kialakult bűnözési helyzetről. Elmondta, hogy a múlt évben ismertté vált összes bűncselekmények 56 százalékát a nagyobb jelentőségű és súlyú cselekmények, tehát a bűntettek, 44 százalékát pedig a kisebb jelentőségűek, a vétségek tették ki. A népgazdaság elleni bűncselekmények száma kismértékű, de állandóan emelkedést mutat. Ezek nagyobik hányada a devizagazdálkodás érdekei ellen irányul. A társadalmi tulajdon védelme általában kielégítő, is,

amit az is bizonyít, hogy a társadalmi tulajdonban bűncselekménnyel okozott kár az 1973. évi 220 millióról tavaly 171 millióra csökkent. Ugyanakkor a személyek javaiban bűncselekménnyel okozott kár ugyanabban az időszakban 19 százalékkal nőtt. Az erőszakos és garázda jellegű bűnözés az utóbbi néhány évben csökkenést mutat. Felhívta a legfőbb ügyész a figyelmet néhány bűncselekmény-kategóriára. Például a múlt évben előfordult emberölési esetek száma — az utóbbi tíz év átlagának megfelelően — 208 volt. Részletesen szót az alkoholizmus rendkívül káros szerepéről az erőszakos és garázda bűnözésben s a közlekedésben is.

A reklámról — reklám nélkül

Nem múlik el nap, hogy reklámokkal ne találkozunk. Nem telik el óra, hogy ne halljuk a rádióban, ne lássuk a televízióban a reklám jól sikerült, vagy kevésbé jól faragott rimeit, képsorait. Egyszerűen a reklám, rohanó életünk minden percét tudatosan, vagy tudat alatt is behálózza, átszövi. Mert reklám az is, amikor a csemegeüzlet kirakatában öles betűkkel hívják fel a figyelmet: Csak nálunk..., vagy megjelenik a képernyőn a Buha család, esetleg a Pomorin család. Az egyik mellett elmegyünk észrevétlenül, s eszünkbe sem jut soha többé — ez a rossz reklám. A Pomorinnál eszünkbe jut a tejszínhabos csizmosoly, és a hintaszékben pipázó mama kedvence. Aztán pipa helyett Superfilit, meg az a sok de..., de..., de... Hogy jó dolog a tévéreklám, az biztos, főleg a szerep nélküli színészideltánsoknak. Grill-sütő, és megijedt feleség, „ügyes” férj, és esetlen mozdulatok. De azt már előrelépésnek nevezhetjük, hogy legalább bosszankodunk rajtuk. Persze van nagyon jó reklám is. Ilyenek a Pepsi Cola és a Fabulon öles plakátjai. Ugye, erre valamennyien emlékeznek? Szóval reklám és reklám között különbség van. Erről az érdekes szakmáról beszélgetünk Szabó Sándorral, az ELIKER reklámpropagandistájával, akit a közelmúltban beavasztottak a Magyar Reklámszövetség tagjai közé.

— **Mi egy reklámpropagandista munkája, feladata?**

— Ha tíz évvel ezelőt tesz fel ezt a kérdést, nehéz lett volna rá válaszolni, hiszen mindenki kétségbe vonta volna ennek a szakmának a létjogosultságát. Ma már azonban nyilvánvalóvá vált, hogy reklámra Magyarországon is szükség van. Igaz, még gyerekcipőben járunk, most tanuljuk, most próbáljuk a szocialista reklám módszereit kidolgozni. Rendkívül fontos ebben a szakmában, hogy a reklám igaz legyen. A fogyasztót csak olyan termékről, szolgáltatásról szabad tájékoztatni, amely nem sérti igazságérzetét. Különben a fogyasztók bizalma meginog a reklám iránt. Most elértük már a gazdasági életben azt az egyensúlyt, amikor a kínálat és a kereslet kiegyenlíti egymást. A magyar reklám feladata elsősorban a fogyasztók tájékoztatása, az új termékek megismertetése, az egészséges életmódra való nevelés.

— **A reklám feladata tehát a tájékoztatás, a termelés és fogyasztás közötti jelzrendszer megteremtése. Az izlések, érdekek, ötletes hirdetések pedig a közönség is szívesen fogadja. Mint az ELIKER reklámpropagandistájának milyen speciális feladatai vannak? Mennyiben kap szabad teret elképzelései megvalósításához?**

— Négy éve, hogy státusz szerint is a reklámszakmában dolgozom. Nagyon fontos szempont, hogy a rek-

lámpropagandista sokoldalú legyen. Ertsen egy kicsit a művészetekhez, tisztában legyen a legfrissebb aktualitásokkal, mindig nyitott szemmel járó embernek kell lennie. Hogy mi a feladata egy vállalat kebelén belül? Mindenekelőtt, hogy a vállalat gazdasági életét támogassa. Az ELIKER-nél működik egy nyolctagú dekorációs csoport, mely a különböző akcióknak a kivitelező részlege, ötletekkel kell ellátni.

— **Mikor jó a reklám?**

— Ha teljesítette feladatát, amiért létrejött. A kivitelezésnél a jó reklám ott kezdődik, ha a fogyasztó megáll a kirakat, a plakát előtt, és összefüggéseiben tudja, hogy most egy akció, egy kampány folyik. Például egy vásárlási akciónak folyamatosnak, állandóan ébren tartónak kell lennie, induljon úgy, mint egy tűzijáték.

— **A reklám a tökéletes gazdaságban külön iparágga és sajátos erővé vált. Hogyan áll ez a szocialista országokban, még tovább menve, nálunk, Szegeden?**

— Ami a reklámkiadásokat illeti, Magyarországon és a többi szocialista országban is ugrásszerűen emelkedett. A Nyugathoz viszonyítva azonban ez az összeg elenyészően kicsi. De nem is ez a cél, hiszen tudjuk azt, hogy Nyugaton késhyregre menő küzdelem van egy-egy monopol cég között, s ennek érdekében minden lehetőséget megragadnak, hogy a reklámon keresztül a gazdasági stabilitásukat biztosítsák. A szocialista reklámmal nem az a feladata, hogy az egymással konkurráló vállalatok törekvéseivel jusson előre. Nálunk, Szegeden elmondhatom, hogy a reklámra fordított költségek fedezik azt az igényt, szükségletet, amit ettől a szakmától elvárnak.

— **Hogyan lehet valaki**

reklámszakember, milyen képzés folyik nálunk?

— Sajnos, a reklámszakemberek továbbképzése még nem megoldott. Kevés irodalmi anyag áll rendelkezésünkre. Magyarországon reklámszakembereket a Belkereskedelmi Minisztérium reklám szaktanfolyamán képeznek, kétéves kurzusokkal.

— **A reklám már régóta él, a Magyar Reklámszövetség mégis csak tavaly decem-berben alakult meg. Mi ennek az oka, és mi a szövetség feladata?**

— A reklámszakemberek Magyarországon eddig egymástól függetlenül, elszigetelten dolgoztak. Fontos volt létrehozni egy olyan társadalmi szövetséget, amely összefogja ezeknek a szakembereknek a munkáját, tanácsokkal látja el őket, érdekvédelmet gyakorol. Mit is várunk ettől a szövetségtől? Nem hosszúra nyúlt értekezletek, hanem praktikus gyakorlati munkát. Tanulni akarunk egymástól, a már jól bevált módszereket továbbfejleszteni.

— **Milyen magyar reklámprodukciónak említené, amely megállná a helyét bárhol?**

— Klasszikus példa Magyarországon a Fabulon reklámcsalád. Fabulonék mintapéldáját bizonyították a magyarországi nagy reklám-kampány elkészítésének. Teljesen alapossgággal, minden részletre kiterjedően kidolgozott akcióról volt szó. A Fabulon-plakátok teljes sikert arattak.

A központi felkötésekkel összhangban levő, megvalósulásukat elősegítő, tájékoztató jellegű reklámot igényli a gazdaság. Az izlések, érdekek, ötletes hirdetések pedig a tapasztalat szerint a közönség is szívesen fogadja. Reklámszakembereinknek tehát ennek szemmelben kellene tevékenykedniük.

Bagaméry László

MASKARÁBAN

A korzó szürke, kopott fatorzsei, mint a bála készülő asszonyok, élénk színt kapnak farsang idején. A kemény papíron piros és zöld ceruzával satírozott öles betűk hirdetik a kötelező vigalom idejét. Mulatságba hívnak az autósok, jogászok, IBUSZ-osok, az MTESZ, az orvosok és még néhány tucat szakma. Ötvenöt száz forintért mindenki jó kedvet vásárolhat, ha lehet ennyit kapni. Igaz, ez csak előlegezett bizalom egy mulatozás-hoz. Nincs benne a ruhátár, nem szólva az édeskes muskotályról, a vörösben pompázó bikavérről, vagy a durrogó pezsgőről, mert limonádéval ki látott már koccintani?

Bálba, magyar!

A hagyomány kötelez, farsang van, bálba, magyar! Készülnek az apák és fiúk, lányok és asszonyok. Ilyenkor megriktnak a házassági hirdetések, társaság lesz, remény marad. A legtöbben azért egy jó agymosás vigaszával toppannak be mulatozást keresni, otthon hagyva a gondot, szomorúságot, és sokszor az öregséget.

Kovács Gyula, a Tisza étterem vezetője azt a hagyományt emlegeti, amit távcsővel sem lehetne már felfedezni a tükörteremben. Amikor maskarában jelent meg a bálzó világ. Nincs még húsz éve sem, amikor éjfélkor mindenkinek le kellett vennie az álarcot. De holvan már a tavalyi hó. Se jelmez, se maskara, a módi legfőbb szmoking és nagyestélyi. Mindenki táncolhat mindenkivel, mindenkivel koccinthat mindenkivel, és reggel ötig így is kellemesen elmegy az idő.

A jelmezkölcsönzöt is főleg a gyerekek keresik fel. Ők még beöltöznek indiának, menyasszonynak. Nem szégyellik a hagyományt. Zsótr Istvánné boltvezető reménykedik, lesz még konjunkturnája a maskarának.

Forráskúti módra

De azért sokan kíváncsiak még a hagyományra, az igazi mókára, a nagy játékra. Ezért hát a buszon úgy szorongunk, mint a konzervdobozba préselt heringek. A forráskúti tuskóhúznak Szegeden is nagy a híre. Akik már látták, tudják, ez még igazi, valódi, népi — a népi hagyományokban egye szegényedő világunkban.

A szegedi pedagógus Fáklya sportkör természetjárói Zsombón leszálnak a túra kedvéért. Forráskútig az út

nekik már séta, és friss a levegő, sőt a nap, bár csipős az idő. A diákok maradnak, szatyor a kezükben, benne a maskara. Vass Mari hívta társait már másodsorra. A Körösy közgazdasági szakközépiskola kollégiumának tizenhat tanulója ilyen bulit nem szívesen hagyva ki semmi pénzért.

Még nincs három óra, de a falu megmozdul. A művelődési ház előtt minden készen áll, és a szalmával kitömött bábu a rózserakás tejteje kerül.

— Ez a törökünk — magyarázza Lévai Sándor a szokást. Tizenkét éve ő a fő mókamester.

— Most még többen leszünk, mint tavaly voltunk — és körbe mutat a termelőlövözetet kovácsa.

Valóban jönnek. Motorral, autóval, buszon és gyalogosan. Sok szegedi ismerőst felfedezek a tömegben, de Pestről is ilderándultak. Csattognak a fényképezőgépek, síkonganak a gyerekek és énekel mindenki, országos a játék.

Petres József kultúrház-igazgató szeme karikás.

— Már tegnap este elkezdődött. A házások bája volt. Reggel feküdt le mindenki. A forráskútiak nagyon szeretnek játszani — teszi hozzá magyarázatoként, amikor a vörös borral koccintunk.

Eközben a pisztonos ügy fújja, hogy arca belevörösödik. A dobos kitartóan veri ugyanazt az ütemet, mialatt a tangóharmonika a szakszofonális verseny az hangereben. A maskarák szízfélék, szász színűek. Házilag készültek, és az eredeti ötlet a védjegyük. Tánc közben úgy rángatják a tuskót, mint a bábosok a paprikajancsít.

Jókedv minden mennyiségben

Vas Pista bácsi szerint valamikor a tuskót, a nagy te-

lek idején lovak húzták a hóban. Így csináltak utat az iskolásoknak. Ki törődik már ezzel, meg mikor volt nagy hó.

Nem lehet kimaradni a körből. Egyik szegedi ismerősöm középre ugrik, két nagy lányával. Táncolnak. Senki sem gondolná, hogy nyugdíj előtt álló pedagógus. A pálinkás-, borosüvegek is körbe járnak, gyorsan üresek lesznek. Szép a rózszám, nincs hibája... — énekl a legnagyobb csoport, de ahogy elhallgatnak, rázendítenek a szegedi diákok — Kis kutya, nagy kutya...

Aztán a tömeg elindul. Sokáig egy túzóltó és egy önkéntes rendőr halad az élen, teherautó követi őket a zenekarral. A maskarások után a helybeliek és a turisták. A falu gyorsan tele lesz nótával, nyílnak az ablakok, lobognak a kendők. Néhol egy-egy maskarás meszelőjével a kerítéshez szalad. Megjelölik a házat, tréfás rigmusokat énekelve, szavalva csúfoltják a pártába maradt lányokat és a legénységüket őrző férfiakat. Harag nincs a házigazdák is húznak egyet az üvegből.

A hideg szél nem tudja elűzni a jókedvet. Rég látam már ennyi embert együtt dalolni. A délután nagy attrakciója a máglyagyújtás. Ezzel üzik a telet, hirdetik a tavaszt. A karcsú tűznyaláboknál csak a vigalom tör magasabbra, és este a tuskóbálon minden úgy folytatódik, ahogy délután elkezdődött. Tízkor ismét meglepetés, levetik az álarcot, megkapják a jutalmat. Amit végül is mindenki megkapott, az a jókedv. Az már csak ráadás a kíváncsiaknak, hogy kiderül, ki maradt jegy nélkül a faluban.

Másnap zúgó fejjel még sokáig füllebe csengett a kultúrház igazgatójának mondata: „Orizzuk a hagyományt!”.

Halász Miklós

Felszabadulási vetélkedő

KISZ-szervezetek és ifjúsági klubok tagjai, 14 és 30 év közötti fiatalok vehetnek részt azon a vetélkedőn, amelyet a KISZ megyei bizottsága hirdet felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére. A vetélkedőn kül- és belpolitikai, munkaszervezési, ifjúságpolitikai témák szerepelnek.

A szervezők szeretnék, ha a fiatalok a vetélkedőre való felkészülés közben behatóbban tanulmányoznák az ország és a megye fejlődésének állomásait, annak az időszaknak a történetét, amely a felszabadulás óta eltelt. A szellemi vetélkedő a megyei döntőig kieséses rendszerben bonyolódik. Az alapszervezeteknél és kluboknál szervezett selejtezők győztesei ke-

rülnek a városi és járási elődöntőkhöz. A megyei döntőt három fordulóban bonyolítják le, áprilisban és májusban. A legfelkészültebb, döntőbe jutott fiatalok külön feladata lesz, hogy a harmadik fordulóra — a városokat, illetve járásokat képviselő csapatok — területük harmincéves fejlődését bemutató tablót készítsenek.

Az alapszervezeti, üzemi, intézményi változó versenyeket március 10-ig, a városi és járási vetélkedőket pedig március 25-ig bonyolítják le. A nevezéseket a KISZ Csongrád megyei bizottságára kell eljuttatni, a szellemi vetélkedő első három helyezettjét értékes jutalmakban részesítik.

Éneklő ifjúság

A Magyar Rádió „Éneklő Ifjúság” sorozata öt évvel ezelőt indult. Azóta hétről hétre hallhatunk ifjúsági énekkarokat a rádió műsorában, amelyek meggyőzően mutatják falvak-városok több száz úttörő- és KISZ-kórusának elmélyült munkáját, az ifjúság érdeklődését és szeretetét a kórusmuzsika iránt. A jelentkezett énekkarok hároméves ciklusokban vesznek részt, a három évben legjobbak a Magyar Rádió nagydíjért vetélkednek. A szegedi kórusok már eddig is sok szép sikert arattak. Az első ciklus végén a tanárképző főiskola 1. sz. gyakorló iskolájának Bartók kórusa került a nagydíjasok közé. Nehány hónappal ezelőtt jelent meg az 1973. évi nagydíjasok hanglemeze, amelyen a szegedi kórus Schubert Éji zene című művét énekl. Az elmúlt évben a Tömörkény gimnázium énekkara nyert nagydíjat. Holnap, vasárnap, a sorozat jelentős eseményére kerül sor Szegeden. A Bartók Béla Művelődési Központ

nagyteremben délelőtt 10 órakor kezdődő hangversenyen kilenc Csongrád megyei ifjúsági énekkar lép fel, akik jelenleg a ciklus 2. évében vesznek részt. A hangversenyről a rádió felvételt készít, s a legjobban sikerült művek kerülnek majd a műsorába. A hangversenyen 7 úttörő-énekkar és 2 KISZ-kórus szerepel, fellép a sándorfalvi általános iskola és a makói ének-zenei tagozatú általános iskola énekkara. Szegedről a Béke utcai általános iskola, a Ságvári Endre gyakorló általános iskola, a rókus ének-zenei tagozatú általános iskola és a tanárképző főiskola 1. sz. gyakorló iskolájának Bartók és Mozart kórusa. A középiskolásokat a csongrádi és a hódmezővásárhelyi gimnázium énekkarai képviselik. Délután már közönség nélkül folytatódik a felvétel. Ekkor újabb 10 Csongrád megyei kórus lép a mikrofon elé, akik vagy ebben az évben jelentkeztek első ízben, vagy ismét előlről kezdik a hároméves ciklust.

A Szegedi Ruhagyár

200—400 m³ közötti, száraz alapanyag tárolására alkalmas, tehergépkocsival megközelíthető

raktárbérleményt keres.

Kérjük, ajánlatukat Szegedi Ruhagyár, Szeged, Kossuth Lajos sugárút 72. címre, levélben megküldeni. x